

«Biskop» Hagen innstilt på 10 års tvangsarbeid

Inndraging og erstatning på 50.000 kroner.

I gårdagens rettsmøte i saken mot «biskop» Hagen innrømmet tiltalte at han hadde foreslått sokneprest Scheie i Skedsmo fjernet, men det var av hensyn til ro i menigheten.

Man gikk så over til siste post — spørsmålet om det var straffbart å svikte kirkefronten. Hagen hevdet at han ikke kjente til at det var dannet en kirkefront og at prestene skulle nedlegge sine embeter. Han hadde ikke hørt noen slik parole.

Lagm.: Men om De hadde fått noen slik parole, hvorledes ville De da ha stillet Dem?

— Det kan jeg ikke svare på i dag.
— Men De var uenig i at prestene nedla sine embeter?

— Ja.

Statsadv.: Kjennte De til de 110 presters henvendelse til Frøyland?

— Nei.

Forsv.: Men til det såkalte statstelegram?

— Nei.

— Hvordan bedømte De situasjonen etter at prestene var gått?

— Jeg mente at embetsmennene burde gjøre sin gjerning.

— De andre embetsmenn satt. Mente De det var et riktig standpunkt?

— Ja.

— Da prestene nedla sine embeter, mente De at de grunner som ble framholdt var gode grunner?

— Nei. Jeg var uenig i at Fjellbus gudstjeneste ble stoppet.

— Hva mente De om ungdomstjenesten?

— Det var ikke meningen å ta barna fra hjemmene. Men de skulle ha et kursus i disiplin, idrett etc. så de kunne bli gode samfunnsborgere.

Lagm.: Visste De det var noe som het Hitlerjugend?

— Det skulle ikke være slik!

— Det var nå forbudet!

Statsadv.: Da proklamasjonen ble lest opp i kirkene, foretok De Dem som biskop noe for å få rede på hva som var foregått?

— Nei.

Forsv.: Trodde De De kunne bidra til en heldig løsning ved det standpunkt De tok?

— Ja. Jeg trodde saken skulle bli løst ved forhandlinger. Tre ganger var det forhandlinger i gang, og det ble sagt stadig at det var utsikt til løsning.

Statsadv.: Noen av Deres prekener ble kringkastet. Hadde de noe særlig agitatorisk tilnærming?

— Det kan jeg ikke innse.

— Et av vitnene vil forklare seg om det.

Forsv.: Hva mente De om arrestasjonene og deportasjonene?

— Jeg trodde det var tyskerne som foretok dem.

VITNEFØRSELEN

begynte deretter. Sokneprest Nissen i Lier forklarte at Hagen ved sin avskjedsgudstjeneste i Lier kom inn på det politiske og uttalte at det var kommet en ny tid over vårt land og alle skulle få like vilkår. Det skulle bli felles nytte foran egen nytte. Han ga sterkt uttrykk for at med det nazistiske regime var det kommet en ny ånd over Norge.

Vitnet ble senere satt under tiltale ved Folkedomstolen, men saken ble ikke fremmet. I stedet ble han avsatt før påsken 1942. Ikke desto mindre fikk han telegram fra departementet om at hvis han ikke opptok sitt arbeid, ble han avsatt!

Våren 1943 ble vitnet forvist fra Lier og fikk forbud mot å oppholde seg i Buskerud og Asker. Kravet kom fra NS-folk i Lier og ble understøttet av Hagen.

Lagm.: Hvordan vet De det?

— Dokumentet bærer hans påtegning. Det er ikke meg bekjent at han har protestert.

OKTE.

Vitnet gikk deretter bort og tok til tale i hånden.

Lagm.: Nei, nei, den slags vennskapsyttringer får De vente med til etterpå!

«BISKOPPEN» OG «POLITI-MESTEREN».

Sokneprest Krog i Tune forklarte at Hagen hadde bedt om å få se kirkebøkene. Vitnet svarte at det kunne han ikke. Hagen svarte at da måtte han forlange politiets bistand og han måtte være til stede. Vitnet svarte at han hadde en begravelse og den måtte gå først. Hagen gjorde innvendinger, men vitnet reiste til begravelsen. Da han kom til bålet, sto Hagen og NS-politimester Lindblom utenfor. Hagen rakte ham hånden, men vitnet stakk sin i lommen. Lindblom spurte om det var en politisk demonstrasjon. Det svarte vitnet ikke på. Vitnet gjorde oppmerksom på at Hagen bare så bøkene med politiets bistand.

«BISKOPPEN» VAR AGGRESSIV OG VULGÆR.

Stiftskapellan Finn Jkvaar hadde hatt et sammenstøt med Hagen i Bekkelaget kirke 12/4 1942. Etter at vitnet hadde nedlagt sitt embete, fikk han brev fra Hagen om at han var satt til høymesse i Bekkelaget. Han svarte at han ikke anerkjente Hagen som biskop. Hagen svarte at gudstjenesten allerede var bekjentgjort, og etter konferanse med sine overordnede tok han den likevel. Før gudstjenesten kom Hagen inn i sakristiet og beskyldte ham for sabotasje. Han var aggressiv og vulgær. Under prekenen gjorde Hagen notater. Etterpå kom han på ny inn og fortsatte på samme måte.

TRUSLER.

Hjelpeprest Amund Lie har hatt flere sammenstøt med Hagen som mente at det var ham som sto bak kirkestriden på Bekkelaget. Han svarte at det var Hagens egen skyld. Hagen sa at det kunne få følger for ham og at det var krefter i sving for å få ham fjernet.

Ved en annen anledning sa Hagen om Berggrav med en viss tilfredsstillelse: Som man reder så ligger man.

En kringkastingspreken Hagen holdt like før bruddet var sterkt preget av propaganda. Han talte om at hvis vi forsto vår besøkelsestid, skulle vi få en stor framtid.

Vitnet var blitt anmeldt til departementet av Hagen fordi han ikke hadde lest opp ministerpresidentens skrivelse til prestene i kirken.

Kirktjener Jesnæs forklarte at det hadde vært en del agitasjon i Hagens prekener selv om han ikke kunne påvise noe bestemt.

MENIGHETENE RADER OVER

KIRKENE.

Professor Einar Molland forklarte at de oppgitte tall fra kirkestriden må anses å være korrekte. De to gruppene var så klart adskilt som noen gang i kirkens historie.

Han hevdet at det var menigheten som hadde rådigheten over kirkebygningene. Deres bruk avgjøres av menighetsrådet, det er lovbestemt.

Etter en kirkerettslig eksaminasjon av vitnet av forsvareren, foregikk prosedyren. Statsadvokaten nedla påstand om 10 års tvangsarbeid og 50 000 kr. i inndraging og erstatning.

Dommen faller i dag eller muligens i morgen tidlig.

114485